

oogcentrum
noordholland

Informatie over:

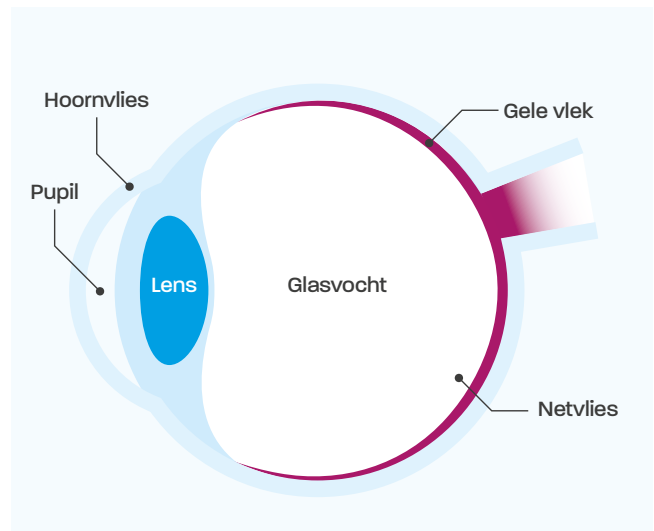
Staar

(Cataract)

oogcentrumnoordholland.nl

Wat is staar?

Staar, ook wel cataract genoemd, is het troebel worden van de lens in het oog. Vlak achter de pupil zit de ooglens. Deze lens, die onder normale omstandigheden helder en doorzichtig is, zorgt voor het scherp weergeven van de beelden op het netvlies. Wanneer door staar de lens troebel wordt, worden de lichtstralen niet goed doorgegeven en gaat u waziger zien.



Figuur 1: Dwarsdoorsnede van het oog

Symptomen

Of en hoe snel u merkt dat u staar heeft, hangt ervan af op welke plek in de ooglens de vertroebeling zich ontwikkelt en hoe groot die vertroebeling is. Zit de troebele plek in het midden van de lens of daar vlakbij, dan krijgt u al snel klachten. U gaat bijvoorbeeld wazig zien, dubbelzien met één oog, schaduwen om letters heen zien, kleuren dof zien of u krijgt last van licht of schitteringen.

Als u binnen korte tijd opeens brillenglazen met een veel hogere sterkte nodig heeft, kan dat ook duiden op staar. Sterkere brillenglazen kunnen het zicht op den duur niet meer verbeteren.

Oorzaken

Er zijn verschillende vormen van staar. De meest voorkomende vorm is ouderdomsstaar. Ouderdomsstaar is een "normaal" verouderingsproces, net als het krijgen van rimpels. De leeftijd waarop ouderdomsstaar optreedt kan per persoon heel verschillend zijn. Staar kan ook aangeboren zijn en soms ontstaat staar door een ongeval, een ontsteking van het oog, door bepaalde medicijnen of na een inwendige oogoperatie.



Voorlichtingsvideo

Scan de QR code voor het openen van voorlichtingsvideo over staar.

Behandeling van staar

Een operatie is de enige manier om staar te behandelen. Staar wordt nooit vanzelf minder en er bestaan geen medicijnen tegen staar.

Staaroperatie

Als u staar heeft, gaat uw gezichtsvermogen meestal langzaam achteruit. Wanneer de verslechtering van het zicht u zodanig hindert dat u uw dagelijkse bezigheden niet goed meer kunt uitvoeren, kan een staaroperatie zinvol zijn.

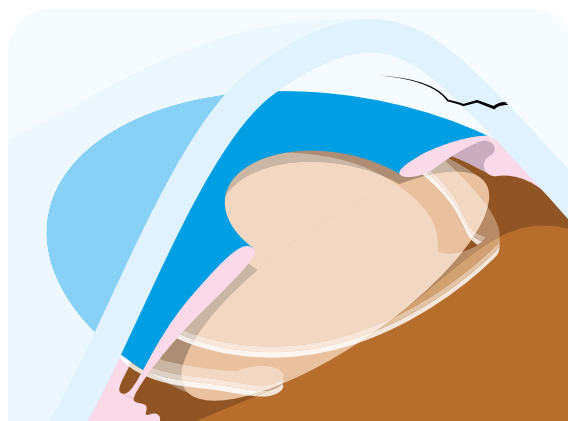
Tijdens een staaroperatie wordt de eigen lens verwijderd (figuur 2) en wordt een heldere kunstlens geplaatst (figuur 3 en 4).



Figuur 2: De eigen lens wordt verwijderd uit het lenskapsel



Figuur 3: De kunstlens wordt geïnjecteerd in het lenskapsel



Figuur 4: De kunstlens ontvouwt

Welk effect kunt u verwachten van de behandeling

Een staaroperatie kan uw zicht meestal vrijwel volledig herstellen, mits uw oog verder gezond is. Als sprake is van een beperkte verwachting, zal de oogarts dit zoveel mogelijk vooraf met u bespreken.

Het kan voorkomen dat bepaalde afwijkingen op het netvlies vóór de staaroperatie nog niet zichtbaar zijn, doordat de staar de zichtbaarheid hiervan belemmert. Het is daardoor mogelijk dat het zicht na de staaroperatie toch iets achterblijft en dat bepaalde netvliesafwijkingen pas na de ingreep zichtbaar worden.

Na de staaroperatie kunnen kleuren anders worden waargenomen. Of er kan kleurverschil tussen het geopereerde en het niet geopereerde oog worden opgemerkt.



Vorbereiding op de staaroperatie

Lensmeting

Om de sterkte van de te plaatsen kunstlens te bepalen, wordt een lensmeting (biometrie) uitgevoerd. Hierbij worden de ooglengte en de kromming van het hoornvlies opgemeten. Deze metingen worden gebruikt om de sterkte van de kunstlens te bepalen. De biometrie duurt 5 à 10 minuten en is pijnloos.

Let op: contactlenzen hebben invloed op de vorm van het hoornvlies.

- Als u **harde contactlenzen** draagt, mag u deze **4 weken** voorafgaand aan het onderzoek en op de dag van het onderzoek niet dragen
- Als u **zachte contactlenzen** draagt, mag u deze **2 weken** voorafgaand aan het onderzoek en op de dag van het onderzoek niet dragen

Lenskeuze

Voordat u een staaroperatie ondergaat, is het belangrijk om uw verwachtingen met betrekking tot de brilafhankelijkheid ná de staaroperatie te onderzoeken. Zo kunt u de juiste keuze maken betreffende het ondergaan van de operatie en het soort kunstlens. Afhankelijk van de nagestreefde uitkomst met betrekking tot de brilsterkte (voor veraf en lezen) na de operatie, zijn er de volgende mogelijkheden:

Een monofocale standaard lens:

Deze lens geeft op één afstand scherp zicht. Meestal kiest men voor scherp zicht in de verte. Om ook dichtbij goed te kunnen zien, is dan een leesbril nodig. Indien u een zogenaamde cilinderafwijking heeft, is ook nog een lichte correctie voor het kijken in de verte nodig.

Een monofocale torische lens:

Deze lens geeft op één afstand scherp zicht. De lens corrigeert tevens een cilindrische afwijking. Patiënten die een cilindrische afwijking hebben aan de ogen, zijn na de operatie met deze lens minder brilafhankelijk voor de verte dan met de monofocale standaard lens. Voor de korte afstand is een leesbril nodig.

Een multifocale lens:

Deze lens geeft op zowel de lange als op korte afstand een redelijk scherp tot scherp zicht en maakt zo een leesbril op de meeste afstanden overbodig. De nadelen van deze lenzen zijn dat u bij kunstlicht en tijdens autorijden in het donker last zou kunnen ondervinden van schitteringen en lichtkranzen. Ook is er sprake van iets contrastverlies.

Een multifocale torische lens:

Deze lens is identiek aan de multifocale lens, alleen corrigeert deze lens tevens een cilindrische afwijking.

Een extended depth of focus (EDOF) lens:

Deze lens geeft op een lange en middellange (60-70 cm) afstand (computerafstand) redelijk scherp tot scherp zicht. U heeft minder last in het donker van schitteringen en lichtkransen dan een multifocale lens. Voor de korte afstand is vaak nog een leesbril nodig.

Een torische extended depth of focus (EDOF) lens:

Deze lens is identiek aan de extended depth of focus (EDOF) lens, alleen corrigeert deze lens tevens een cilindrische afwijking.

De monofocale standaard lens valt onder de dekking van de basispolis van de zorgverzekering. Voor torische en multifocale lenzen moet er worden bijbetaald. De oogarts zal met u bespreken of uw ogen eventueel geschikt zijn voor een zogenaamde torische of multifocale lens. Het materiaal van alle bovengenoemde lenzen is hetzelfde. Het is niet zo dat één lens beter of slechter is. De lenskeuze heeft uitsluitend te maken met de benodigde brilsterkte na de operatie. Uw oogarts gebruikt speciale meetapparatuur en formules om de juiste lenssterkte te bepalen. Het resultaat kan soms afwijken van wat is gepland (10-15%). Na de operatie heeft u misschien een bril of contactlenzen nodig voor uw beste zicht. Houd er rekening mee dat u na de operatie niet direct de juiste bril tot uw beschikking heeft en daarom ook niet optimaal kunt zien. Wat dit in uw specifieke geval

betekent kunt u bespreken met de oogarts en/of opticien. Vaak kan de opticien tijdelijke goedkope glazen regelen ter overbrugging. Na de laatste postoperatieve controle krijgt u een briladvies mee. Zes weken na de operatie kunt u met dit advies naar uw opticien voor het bepalen van de definitieve brilsterkte.

Beoordeling van uw gezondheid

Na het bezoek aan de oogarts vragen wij u een gezondheidsvragenlijst in te vullen. Met deze gezondheidsvragenlijst wordt beoordeeld of uw huidige gezondheidstoestand en uw medische voorgeschiedenis het toelaten om in Oogcentrum Noord-holland geopereerd te worden. Soms is hier aanvullend onderzoek voor nodig en wordt u uitgenodigd voor een preoperatief spreekuur.

Mocht u afgekeurd worden voor een operatie in ons centrum, dan verwijzen wij u naar een ziekenhuis waar de operatie mogelijk wel kan worden uitgevoerd.

Zijn er tussen de beoordeling van uw gezondheid en de geplande operatie wijzigingen in uw gezondheidstoestand? Geef dit dan zo spoedig mogelijk aan ons door, zodat we tijdig kunnen beoordelen of dit invloed heeft op uw operatie.

Twee staaroperaties op één dag

Indien allebei uw ogen aan staar geopereerd moeten worden, vinden deze operaties gewoonlijk direct na elkaar plaats, op dezelfde dag. Dit heet bilaterale (dubbelzijdige) cataractchirurgie.

Het voordeel van dubbelzijdig opereren is dat u het operatietraject en de herstelperiode slechts één keer doorloopt, omdat beide ogen tegelijk behandeld worden. Daarbij kunt u eerder uw nieuwe bril laten aanmeten, zodat u sneller profijt heeft van het resultaat van de operaties.

Direct na een dubbelzijdige operatie is uw zicht in beide ogen beperkt. Het is daarom van belang dat u na de operatie mantelzorg heeft voor minimaal 48 uur.

Niet iedereen komt in aanmerking voor een dubbelzijdige operatie en ook als u hier wel voor in aanmerking komt, heeft u de optie om er van af te zien. In dat geval zullen de operaties los van elkaar worden ingepland met een interval van ongeveer vier weken. De oogarts zal dit met u bespreken.

Bepaling van de vorm van verdoving

Een staaroperatie vindt meestal plaats onder plaatselijke verdoving; bij uitzondering kan dit onder algehele verdoving (narcose). In overleg met u wordt een keuze gemaakt welke verdoving voor u het meest geschikt

is. Uw algemene gezondheidstoestand is hierbij van belang.

Meestal wordt voor plaatselijke verdoving gekozen, met verdovende oogdruppels. Bij druppelverdoving kunt u blijven zien en uw oog bewegen. Ook houdt u gevoel in de huid en de oogleden. U voelt echter geen pijn.

Tijdens de operatie onder plaatselijke verdoving moet u minimaal 20 minuten rustig op uw rug onder een doek kunnen liggen. Kunt u niet plat liggen of heeft u ernstig last van claustrofobie, bespreek dit dan met de oogarts.

Als narcose in uw geval geschikter lijkt dan plaatselijke verdoving, wordt voor u een gesprek met de anesthesist ingepland. De anesthesist beoordeelt op basis van uw medische voorgeschiedenis en huidige gezondheidstoestand of u (in ons centrum) onder narcose geopereerd kunt worden.

Indien u de ingreep onder narcose ondergaat, moet u zich voorafgaand aan de operatie aan een aantal extra instructies houden. Zowel deze instructies als informatie over het proces rondom de narcose en mogelijke complicaties van de narcose vindt u in de folder 'Narcose'. Gelieve deze folder aandachtig te lezen en de instructies op te volgen.

Op de dag van de staaroperatie

Instructies voor thuis, vóór de operatie

Goede hygiëne is voor iedere operatie belangrijk. Wij vragen u om de ochtend van de operatie te douchen (inclusief haren wassen) en daarna schone, loszittende kleding aan te trekken. Deze kleding houdt u aan tijdens de behandeling.

Op de dag van de operatie:

- Draag geen sieraden, horloge of piercings.
- Draag geen make-up, gezichtscrème of bodylotion.
- Draag geen contactlenzen.
- Nagellak is toegestaan en kunstnagels (acrylnagels en gelnagels) ook, mits deze niet veel uitsteken. In uitzonderlijke gevallen moeten te lange kunstnagel voor de ingreep alsnog worden verwijderd.
- Neem, indien u een bril draagt, een brillenkoker mee, voorzien van uw naam.
- Als u een hoortoestel draagt aan de kant van het oog dat wordt geopereerd, dan moet u dit voor de ingreep uitdoen.

In het Oogcentrum zijn kluisjes aanwezig.

Indien u de operatie onder plaatselijke verdoving ondergaat kunt u voor de operatie gewoon eten en drinken. Uw medicijnen, waaronder bloedverdunners en oogdruppels, neemt u in zoals u gewend bent. Eventuele uitzonderingen worden door de oogarts vooraf met u besproken.

Als u voor de operatie onder narcose gaat, krijgt u verdere instructie van de anesthesist. Lees in dat geval ook onze folder 'Narcose'.



De staaroperatie

Deze poliklinische behandeling vindt plaats in onze vestiging te Heerhugowaard.

De ingreep duurt ongeveer 25 minuten voor 2 ogen, of 15 minuten voor 1 oog. Uw totale verblijfsduur in het Oogcentrum zal rond de 2 uur liggen.

Tijdens de staaroperatie wordt de troebele lens vervangen door een heldere kunstlens.

De oogarts maakt aan de rand van het hoornvlies enkele kleine sneetjes om bij de lens te komen. Het lenzakje wordt opengemaakt, de lens wordt in stukjes gebroken en weggezogen door middel van Phaco-emulsificatie. Het lenzakje wordt vervolgens schoongemaakt, waarna de kunstlens wordt geplaatst. De wondjes hoeven meestal niet gehecht te worden.

Indien u op één dag aan beide ogen geopereerd wordt, kan het voorkomen dat tijdens de operatie van het eerste oog een reden ontstaat om de tweede staaroperatie toch niet aansluitend uit te voeren. In dat geval zal de chirurg dit na afronding van de eerste operatie met u bespreken.

Gedurende de ingreep wordt uw oog opengehouden door middel van een ooglidspreider. Mocht u tijdens de ingreep de neiging krijgen te bewegen, niezen of te hoesten, geef dit dan aan. De oogarts onderbreekt de operatie dan even. Dit is enkel van toepassing bij plaatselijke verdoving.

Na afloop krijgt u een druppel in het geopereerde oog/de geopereerde ogen. Na de ingreep onder plaatselijke verdoving mag u, als u zich goed voelt, direct weer naar huis. Uw zicht zal zo kort na de operatie niet goed genoeg zijn om veilig te kunnen deelnemen aan het verkeer; u mag daarom na de operatie niet zelf (auto)rijden of fietsen.

We adviseren u om, ook als u met het OV reist, iemand mee te nemen naar uw afspraak, om u naderhand naar huis te brengen of begeleiden. Uw begeleider kan in de wachtkamer op u wachten, of door ons gebeld worden zodra de operatie afgerond is.

Indien u voor de ingreep onder narcose gaat, moet u iets langer blijven. Zie de folder 'Narcose' voor aanvullende instructies en toelichting.



Na de staaroperatie

Instructies voor thuis, na de operatie

Het is belangrijk om thuis te blijven werken aan uw herstel.

De eerste dagen/weken na de operatie kunt last hebben van een rood en prikkend oog en kunt u wazig zien. Ook kunt u het gevoel hebben dat er iets in uw oog zit. Hier hoeft u zich geen zorgen over te maken.

Na de operatie volgt u enkele belangrijke leefregels voor een goed herstel:

- U mag de eerste 2 weken niet wrijven in het geopereerde oog en geen oogmake-up gebruiken;
- Beoefen de eerste 2 weken geen sporten waarbij u zich zwaar moet inspannen en probeer niet te zwaar te tillen. Beoefen in deze periode ook geen balsporten;
- Vermijd de eerste 2 weken zeer stoffige ruimten;
- Er is geen bezwaar tegen douchen, baden en haren wassen. Ook mag u naar de kapper;
- Vanaf de dag na de operatie mag u weer autorijden, mits uw gezichtsscherpte voldoende is hersteld. Fietsen mag dan ook weer (eventueel met zonnebril op);
- Zwemmen en saunabezoek zijn toegestaan vanaf 4 weken na de operatie.

Druppelen van het oog

Na de staaroperatie is het van belang dat u oogdruppels gebruikt om het herstel te bevorderen. U krijgt verschillende druppels met een ontstekingsremmende werking voorgeschreven.

Als u denkt dat u dit zelf niet kunt, vraag dan hulp aan familie, vrienden of bureu. Mocht u geen hulp kunnen krijgen van buitenaf, is een druppelbril een mogelijke oplossing om zelf te druppelen. Deze is online of via de zorgring te verkrijgen. We laten u graag een voorbeeld zien bij ons voorlichtingsbureau. Uw apotheek kan eventueel samen u onderzoeken welk hulpmiddel het beste bij u past.

De ochtend na de operatie start u met de voorgeschreven oogdruppels Yellox en Dexamethason volgens onderstaand schema. Het recept voor de oogdruppels wordt naar uw apotheek gestuurd.

Als er per ongeluk meer dan één druppel

van hetzelfde middel in uw oog komt, is dit niet erg. Gebruik de twee verschillende soorten echter nooit direct achter elkaar. Zorg ervoor dat er minimaal 5 minuten tussen de twee soorten zit. Zo kunnen ze goed intrekken.

Bent u aan beide ogen tegelijk aan staar geopereerd? Druppel dan beide ogen volgens het schema. De druppelflesjes die u voor uw ene oog gebruikt mag u ook voor uw andere oog gebruiken.

Controle

De eerste controle vindt ongeveer 3 weken na de operatie plaats. Bij deze controle zal de optometrist of de technisch oogheeskundig assistent (TOA) een oogmeting en oogdrukmeting doen. Tevens zal worden bekeken of uw oog goed hersteld is na de operatie. Na afloop krijgt u veelal een briladvies mee. De opticien doet de definitieve eindmeting, twee tot drie weken na deze controle.

Na de operatie:	Dexamethason 0.1%	Yellox (broomfenac)
Week 1	1 druppel 4 x per dag	1 druppel 2 x per dag
Week 2	1 druppel 3 x per dag	1 druppel 2 x per dag
Week 3	1 druppel 2 x per dag	1 druppel 2 x per dag
Week 4	1 druppel 1 x per dag	1 druppel 2 x per dag



Heeft u diabetes?

Dan druppelt u alleen met Yellox 2 weken langer door, 1 druppel 2x per dag.

Risico's en complicaties

Bij 98% van de patiënten verlopen de staaroperatie en het herstel zonder problemen.

Toch kunnen er, zoals bij iedere medische ingreep, tijdens en na de operatie complicaties optreden. De belangrijkste noemen we hier.

- Scheurtje in het lenskapsel
- Bloeding in het vaatvlies
- Infectie
- Vocht in het netvlies (Macula-oedeem)
- Vocht in het hoornvlies (Cornea decompensatie)
- Netvliesloslating
- Voorste oogkamer prikkeling
- Onverwachte afwijking in de sterkte van het oog (refractive surprise)
- Droge en gevoelige ogen
- Hoge oogdruk
- Vertroebeling van het achterste lenszakje (nastaar)

Over het algemeen zijn bovengenoemde complicaties en bijkomstigheden goed te verhelpen en leiden zij zelden tot een minder gezichtsvermogen dan voor de operatie.

Wanneer neemt u met spoed contact met ons op

Neem direct contact met ons op bij één of meer van deze verschijnselen:

- toenemende roodheid van het oog;
- pijnlijk oog;
- (plotselinge) achteruitgang van het zicht;
- het zien van lichtflitsen en/of zwarte vlekken

Uw vragen

Heeft u nog vragen, maakt u zich zorgen of ontstaan er problemen? Neem dan contact met ons op.



Bereikbaarheid

Openingstijden:

- maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 16.30 uur.
- zaterdag alleen op afspraak.

Telefonisch bereikbaar:

- maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 16.30 uur.

Voor spoedgevallen zijn wij 24 uur per dag bereikbaar. Toetst u voor spoedgevallen buiten werktijden een 9 in. U wordt dan doorverbonden met één van de oogartsen van het Oogcentrum of met het Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk, waarmee wij een samenwerkingsverband hebben.

**Adres:**

Oogcentrum Noordholland
Gildestraat 10
1704 AG Heerhugowaard

Telefoon:

088 - 91 91 800 (ook voor spoed)

Emailadres:

info@oogcentrumnoordholland.nl

Website:

oogcentrumnoordholland.nl